

Mariusz Kistowski

DYLEMATY STRATEGICZNEGO PLANOWANIA OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ŻUŁAW WIŚLANYCH W ŚWIETLE POTRZEB OCHRONY PRZYRODY I SPOŁECZEŃSTWA

The dilemmas in flood control planning for Żuławy Wiślane in the light of the needs of nature conservation and the needs of society

ABSTRAKT: Artykuł przedstawia uwarunkowania oraz dylematy realizacji Programu „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do 2030 roku (z uwzględnieniem etapu do 2015)”, opracowanego przez zespół kierowany przez autora we współpracy z RZGW Gdańsk w II połowie 2009 r. Program stanowił podstawę dofinansowania tych działań ze środków programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”. Szczególną uwagę zwrócono na różnice podejść do ochrony przeciwpowodziowej w tego typu dokumentach: od szerokiego ujęcia programu jako elementu zrównoważonego rozwoju Żuław, poprzez szeroką gamę metod tej ochrony (od „miękkich” do technicznych), do koncentracji na metodach inwestycyjnych (hydrotechnicznych), jak również kolizje i konflikty, które mogą powstać ze względu na wpływ planowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000.

SŁOWA KLUCZOWE: ochrona przeciwpowodziowa, planowanie strategiczne, Żuławy Wiślane, Program Żuławski, ochrona przyrody.

ABSTRACT: The article presents the circumstances and realization dilemmas for the Programme ‘Comprehensive flood protection of Żuławy by the year 2030 (accounting for the stage by 2015)’, developed by a team led by the author hereof in cooperation with the Regional Water Management Board in Gdańsk in the second half of 2009. The programme constituted a basis for a subsidy under the EU Operational Programme ‘Infrastructure and Environment’. A particular focus was on the differences in approach to flood control in various documents of that kind: ranging from an overall viewing of the programme as an element of sustainable development of Żuławy, through a wide range of methods of such conservation (from ‘soft’ to technical ones), to a focus on investment methods (hydrotechnical), as well as conflicts and collisions which might result from the impact of the planned efforts upon the Natura 2000 areas.

KEY WORDS: flood protection, strategic planning, Żuławy Wiślane, Programme for Żuławy, nature conservation.

Żuławy Wiślane jako specyficzny system przyrodniczo-kulturowy

Region położony w delcie Wisły, nazywany Żuławami Wiślanymi, można zaliczyć do

najmłodszych obszarów lądowych w Polsce, powstałych w większości w ostatnim 1000-leciu. Kształtował się on początkowo pod wpływem procesów naturalnych – głównie akumulacji rzecznej, ale już od przełomu